

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-24
Besvaras senast
2024-10-30 kl. 12.00

Till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2024/25:313 Pneumokockvaccination av personer 75 år och äldre

Pneumokocker är den vanligaste orsaken till lunginflammation, öroninflammation och bihåleinflammation. Pneumokocker kan också ge allvarliga tillstånd som hjärnhinneinflammation och sepsis. De som drabbas är oftast de allra sköraste i samhället, de yngsta (barn under 2 år) och de äldsta individerna (över 65 år). Cirka 140 dödsfall per år orsakas av allvarlig pneumokocksjukdom.

Folkhälsomyndigheten har i en utredning konstaterat att pneumokockvaccination av personer 75 år och äldre bör omfattas av ett nationellt särskilt vaccinationsprogram, vilket bedöms vara kostnadseffektivt av myndigheten. I dag är det enbart personer som fyller 75 år innevarande år som erbjuds kostnadsfri vaccination inom ramen för det allmänna nationella vaccinationsprogrammet. Det innebär att de allra äldsta och sköraste i samhället inte erbjuds någon vaccination inom det allmänna programmet. Hög ålder är dessutom den enskilt största riskfaktorn för att drabbas av allvarlig pneumokocksjukdom.

Regeringen underfinansierar det vaccinationsprogram som Folkhälsomyndigheten föreslagit och erbjuder ej skydd till de äldre (födda före 1947) som är i störst behov av skydd. Resultatet har blivit att vaccinationstäckningsgraden mot pneumokocker i den äldre befolkningen är mycket låg och att många drabbas av allvarlig sjukdom helt i onödan. Vissa regioner erbjuder dock kostnadsfri vaccination mot pneumokocker för äldre, vilket är bra, men det skapar en ojämlikhet över landet, där vissa erbjuds vaccination och andra inte. Detta enbart beroende på var man bor. Trots regionernas ekonomiskt ansträngda situation tvingas de bekosta insatser som staten ska åta sig.

I budgetpropositionen 2025 konstaterar regeringen: ”Då vaccination mot pneumokocker tidigare har erbjudits i vissa regioner men inte andra, är det svårt att få en bra överblick över hur vaccinationstäckningen för pneumokockvaccination ser ut i nuläget. Eftersom vaccinationer som endast rekommenderas regionalt inte registreras i vaccinationsregistret saknas det ett fullständigt register över antalet vaccinerade.”

Att utöka det nationella vaccinationsprogrammet mot pneumokocker till att omfatta personer som är 75 år och äldre skulle resultera i

- en höjd vaccinationstäckningsgrad
- minskad sjukdom hos befolkningen
- möjlighet att följa hur många som faktiskt vaccinerar sig nationellt
- jämlikt vaccinationserbjudande oavsett var man bor i landet
- minskade sjukhusinläggningar och kostnader.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga socialminister Jakob Forssmed:

Avser ministern att, i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendation, inom ramen för det särskilda nationella vaccinationsprogrammet erbjuda kostnadsfri vaccination mot pneumokocker för personer äldre än 75 år?

.....

Ewa Pihl Krabbe (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch